

S.A.P.

LA REVISTA DE L'AECH

SEMPRE A PUNT!

JULIOL 2018

AXEL I NÚRIA

Editorial

Molt bones a tots i totes!

Preparat pels campaments? Preparats per les rutes? Preparades famílies per descansar dues setmanetes dels vostres magnífics fills i filles? Preparats cuina per cuinar per 50 persones? Preparat intendent per anar amunt i abaix amb la furgó?

Esperem que si perquè ja tenim aquí les activitats d'estiu! I amb elles tot el que comporta. Però ep! Si teniu algun moment durant aquest estiu que no sabeu que fer, entreu i llegiu els articles d'aquesta edició, són molt guais! No te'n pots perdre ni un!

Sempre A Punt!

Índex

Si voleu llegir un article en concret, cliqueu sobre el seu nom aquí l'índex i anireu directes.

Si voleu follejar tota la revista, podeu passar la pàgina com si fos una revista de veritat o clicar al número de la pàgina per saltar a la següent!

Briconsejo

Briconsejo de Jardineria

Les roses són unes de les flors més apreciades a tot el món. Les espècies que componen el gènere superen el centenar i procedeixen, majoritàriament, d'Àsia. És tal l'èxit i la passió que despertem aquestes flors, que hi ha milers d'híbrids i cultivars produïts per la mà de l'home en tot el món. La rosa és la planta de jardí més popular, a més de la flor més utilitzada en la confecció de rams. També són molt valorats els beneficis del seu oli essencial utilitzat en cosmètica, perfumeria, medicina i fins i tot gastronomia.

Però les roses tenen fama de ser flors delicades, amb certa disposició a agafar malalties i plagues. En part és una fama merescuda, moltes varietats són realment sensibles, però s'investiga molt sobre aquest tema i els conreus nous són cada vegada més resistents. La millor manera de prevenir aquest tipus de problemes és incloure criteris de salubritat en el moment de l'elecció de l'exemplar a comprar i en això, els vivers en línia porten molt avantatge als vivers físics, ja que inclouen molta informació de cadascuna de les seues varietats.

Les roses combinen amb moltes plantes del jardí. Ací roser Evelyn i Salvia microphylla

Evelyn és un roser anglès (David Austin Roses) de flors grans i intens perfum que floreix durant tota la temporada

Entre els obtentors de noves varietats de roses i vivers de roses en línia n'hi ha un que a nosaltres ens encanta, encara que pot ser una simple apreciació personal. Es tracta de l'anglès David Austin, enamorat de l'aspecte i el perfum de les roses antigues però compromès amb aconseguir plantes més resistents, perfumades i amb floracions més prolongades.

Però la més resistent de les varietats es pot veure afectada en qualsevol moment per un d'aquests desagradables fongs que enlletgeixen el seu aspecte i debiliten la planta i la floració. El moment de major incidència sol ser a la primavera, quan arriben les pluges i les temperatures ascendeixen suaument. La barreja d'humitat i calor és el que activa les espores dels fongs que han estat latents durant l'hivern esperant la seua oportunitat. Els fongs produeixen diferents malalties en les roses: oïdi, rovell i taca negra són, probablement, les més esteses.

LLUITAR CONTRA EL OÏDI

L'oïdi és una de les malalties més freqüents i greus de les roses. Aquesta malaltia la produeix el fong *Sphaerotheca pannosa* var. *rosae* i es reconeix amb facilitat per l'aparició d'una pols blanca cobrint les fulles i les tiges. Si no es tracta, el roser no es desenvoluparà correctament: les fulles s'arrogaran, els capolls moriran i tot el roser es debilitarà fins a morir.

Aquest és l'aspecte d'un roser atacat per l'oïdi: fulles i capolls coberts per una capa polsegosa de color blanc

ATENCIÓ, ROVELL

Phragmidium tuberculatum i *Phragmidium mucronatum* són dues varietats del fong que produeix el rovell en els rosers. Apareix generalment a la primavera i es manifesta per l'aparició de pústules ataronjades i brillants en les fulles, branques, i fins i tot en els peduncles de les roses. Durant l'estiu les pústules s'estenen i conforme avança l'estació apareixen, a més, taques negres intercalades amb les taronges. Si no l'atorem, es propaga durant la temporada càlida i, a la tardor, quasi tot el roser pot aparèixer cobert per la putrefacció.

El rovell s'identifica fàcilment pels punts ataronjats que esquitxen les fulles del roser

LA TACA NEGRA

Diplocarpon rosae és el fong responsable de la taca negra del roser, una malaltia bastant comuna entre aquestes plantes. Es reconeix per unes petites taques negres amb forma circular que apareixen sobre les fulles, primer en les inferiors i més tard en les superiors. Aquestes taques es van estenent alhora que la fulla es torna groga, marró i finalment cau. Al costat del oïdi i el rovell, és una de les malalties més comunes dels rosers i és una mica més tardana que aquelles, ja que sol aparèixer a l'estiu.

Taca negra sobre les fulles d'un roser

ELS ROSALES MÉS RESISTENTS

Encara que la meua experiència personal amb les roses no és molt àmplia -en el meu petit jardí només hi caben 6 o 7 rosers-, són plantes que m'agraden molt i he llegit molt sobre elles. També segueix atentament les novetats d'alguns experts i m'encanta conèixer l'experiència de companys d'afició que sí compten amb espai per conrear molts més exemplars. Jo he passat per diferents etapes i les meues preferències a l'hora de seleccionar rosers, que fa anys es basaven en meres qüestions estètiques, ara segueixen criteris més sostenibles i prefereix roses sanes i resistents. Hi ha una enorme quantitat de roses molt saludables que no tenen res a envejar en bellesa a unes altres.

Boticcelli, un roser paisatgístic de roses mitjana i una mica perfumada que floreix de primavera a tardor incansablement

Acropolis, un roser de Meilland, que produeix roses molt boniques però és propens a patir oïdi

Les més resistents que jo he conegut en els últims temps corresponen a varietats de rosers paisatgístics: un grup de plantes dins dels rosers moderns de gran vigor, rusticitat, molt floríferes i que, amb les cures oportunes, floreixen contínuament de la primavera a tardor. D'aquest tipus tinc dos: un és Boticcelli, l'altre va ser un regal i desconec el nom.

Els rosers de paisatge són fàcils de cuidar i tenen una excel·lent resistència a les malalties. La resistència a les malalties és el criteri que em va fer elegir-los, però a més donen unes roses precioses. Boticcelli produeix unes roses plenes de pètals i aire romàntic de mida mitjana que em van enamorar quan les vaig veure. Però fins i tot les varietats més resistents poden experimentar alguna malaltia en un moment determinat. Tot i així, els rosers paisatgístics són els que millor prosperen sense cap tipus de tractament.

PREVENIR LES MALALTIES DEL ROSER

Les malalties que els fongs produeixen en els rosers són difícils d'eradicar un cop es presenten. Si això passa, el millor és intentar retirar tot el material danyat i mantenir una bona higiene eliminant les fulles infectades. Però si el problema es repeteix any rere any, és quasi segur que mai s'aturarà i cada temporada es presenten els símptomes de nou.

Alain Souchon, de la casa Meilland, és el nom d'aquest roser de flors vermell intens, molt florífera, perfumat i molt resistent a les malalties

Perquè el roser pugui fer front a qualsevol atac, ja siga de fongs, insectes, virus o qualsevol altre tipus de malaltia, el més convenient és no descuidar en cap moment les seves necessitats vitals i mantenir-los ben hidratats i nodrits, de manera que pugui sobreposar a les adversitats que apareixen quan arriba la primavera mostrant un fullatge verd intens i una floració esplendorosa.

ERADICAR MALALTIES FÚNGIQUES A LES ROSES

Si tot i haver pres mesures per evitar malalties necessitessim recórrer a fungicides per conservar un roser, procurarem fer-ho amb remeis naturals o fungicides biològics permesos en agricultura ecològica que generalment estan formulats a base de coure i sofre. Els fungicides químics, encara que siguin fulminants i puguin semblar una bona solució a priori, estan compostos de productes altament verinosos i nocius, que a la llarga comporten molts més problemes que en resolen.

El nom d'aquest roser és Landora, un híbrid de te, de la casa Tantau, que produeix flors grogues, sense perfum, però molt resistent a malalties

Personalment, sóc una persona a qui li costa molt desfer-se d'una planta i encara que em donen problemes, mantinc els meus rosers a base de molt esforç, sobretot a l'estiu, per netejar el que es va posant lleig o presenta símptomes de malaltia. He arribat a pensar que mantenir els rosers absolutament lliures de plagues és impossible i, de vegades, arribo a plantejar-me si realment val la pena tanta feina, havent-hi tantes plantes boniques que donen moltíssima menys feina.

Estimat lector espero que al final del article hagi après molt més sobre les roses i els seus problemes, aquí us deixo l'últim article del SAP d'aquest any, arreu de passió de la jardineria :)

Salutacions Gardener: Arnau

Sempre apunt!

ENRIC MARTÍN

Escoltisme

A BALLAAAAAAR!!!

Molt bones!!!!
El campament Vall Fosca'18 el tenim a tocar!!!!!!
El kraal ja fa mesos que treballem en ell i una de les peces clau és el cançoner!!!

Nosaltres tenim les nostres cançons preferides, que ens recorden quan erem petits o simplement que ens agrada ballar... i sobre aquests balls us parlo en aquest n° del SAP.

De cara a anar escalfant motors i per ampliar el cançoner us deixo una sèrie de links perquè rememoreu la vostra infantesa, les aprengueu o simplement gaudiu amb la seva música i dansa.

Primer un parell de webs amb moooltes cançons de dansa:

<http://www.iesronda.org/professor/mtarragolcanconer/canconer.htm#dansa>

<https://sites.google.com/site/jouscout/Resources/danzas.pdf?attredirects=0>

I ara un parell de grups d'animació infantil, entre d'altres, que donen molt de joc. Sense oblidar-nos del Santi, pare d'escoltes de l'Agrupament, i també monitor i escolta.

· En Jaume Barri

https://www.youtube.com/watch?v=z8zMtZ9ljc&list=PLkZrx7bnbKHYHX-PoICU-IFIPXb_aFzcIt

· La tresca i la verdesca

<https://www.youtube.com/user/trescaverdesca>

I per a què conegueu les benediccions dels àpats....

<http://www.kumbaworld.com/cande.asp?IDBusca=199>

Vaaaaa!!!!!! Animeu-vos a enviar la vostra cançó!!!

Sempre a punt!!

MARC VIÑAS

Esports

Mundial

Esports
L'article esportiu d'en Marcvi ja torna a ser aquí, aquest cop serà un article atrevit on la previsió i l'atzar portaran la batuta. Faré una previsió del que crec que pot passar durant aquest mundial de futbol. Primer hi hauran previsions sobre els equips i després sobre els jugadors.

Abans de començar amb les previsions aquí sota podem veure una imatge de la fase de grups d'aquest mundial.

FINAL DRAW FASE DE GRUPOS			
GRUPO A RUSIA ARABIA SAUDÍ EGIPTO URUGUAY	GRUPO B PORTUGAL ESPAÑA MARRUECOS RI DE IRÁN	GRUPO C FRANCIA AUSTRALIA PERÚ DINAMARCA	GRUPO D ARGENTINA ISLANDIA CROACIA NIGERIA
GRUPO E BRASIL SUIZA COSTA RICA SERBIA	GRUPO F ALEMANIA MÉXICO SUECIA REP. DE COREA	GRUPO G BÉLGICA PANAMÁ TÚNEZ INGLATERRA	GRUPO H POLONIA SENEGAL COLOMBIA JAPÓN

Previsions:

1. La primera previsió serà dir quina de les seleccions favorites crec que serà eliminada a la fase grups, he de triar entre una d'aquestes: Rússia, Portugal, Espanya, França, Argentina, Brasil, Alemanya, Anglaterra, Colòmbia, Uruguai i Bèlgica.

Penso que de totes aquestes seleccions la que te un grup més difícil és Colòmbia ja que s'enfronta contra Polònia, Senegal i Japó. Crec que Senegal pot quedar classificada juntament amb Polònia i per tant **Colòmbia** quedaria fora del mundial.

2. La segona predicció és dir quina de les seleccions menys preferides superarà la fase de grups i es classificarà per vuitens de final, les opcions són les següents: Aràbia Saudí, Marroc, Iran, Austràlia, Islàndia, Costa Rica, Corea, Panamà, Tunísia i Senegal.

Com he respòs a la primera pregunta, si en el grup de Colòmbia aquesta queda eliminada vol dir que de totes aquestes opcions la que haurà de passar per mi és **Senegal**.

3. La tercera predicció és més difícil d'encertar ja que tots sabem que en el futbol pot passar de tot. Aquesta consisteix en dir de cada grup quins dos equips penso que és classificaran.

- Grup A: Egipte i Uruguai.
- Grup B: Portugal i Espanya.
- Grup C: França i Dinamarca.
- Grup D: Argentina i Croàcia.
- Grup E: Brasil i Suïssa.
- Grup F: Alemanya i Mèxic.
- Grup G: Bèlgica i Anglaterra.
- Grup H: Polònia i Senegal.

4. La quarta predicció és encertar quins 4 equips arribaran a semifinals.

Els 4 equips que arribaran seran França, Brasil, Espanya i Alemanya.

Brasil VS França

Espanya VS Alemanya

5. La cinquena predicció te el doble de dificultat ja que consisteix en dir els dos equips que s'enfronten en la final i el guanyador.

En la final s'enfrontarà França contra Espanya.
Per tant penso que el guanyador del mundial 2018 serà França.

Ara passem a fer unes quantes prediccions que superen la dificultat de les anteriors, consistirà en fer prediccions sobre jugadors.

6. Aquesta consisteix en dir el jugador que rebrà més targetes grogues durant la competició.

No se si heu pensat el mateix que jo però jo tinc al cap un jugador que tots coneixereu, confio en ell per res més que per ser el jugador amb més targetes grogues de la competició, ell és el Sergio Ramos.

7. Porter més golejat del mundial 2018.

Penso que el porter més golejat d'aquest mundial serà Guillermo Ochoa porter de la selecció de Mèxic.

8. Màxim golejador mundial de Rússia.

Penso que el màxim golejador del mundial d'aquest any pot ser el jugador francès Griezmann, ja que penso que és una peça clau i golejadora del equip i també crec que França pot ser la guanyadora.

Aquestes han sigut les prediccions que jo he fet per al mundial, si vosaltres us animeu podeu pensar les vostres. També és una manera de passar l'estona amb els amics o familiars i així també podreu gaudir més del futbol.

Fauna

El trençalòs

La fauna pallaresa és molt diversa. Es poden citar infinitat d'ocells, mamífers, rèptils, amfibis i peixos, però destaquem les espècies cinegètiques com el porc senglar, el cérvol, el cabirol i l'isard.

Entre les espècies més significatives de la fauna del Pallars, en destaca el trençalòs. El trençalòs, trencaossos o ossífrag (*Gypaetus barbatus*) és una espècie de voltor que presenta moltes diferències amb altres ocells carronyaires semblants.

Rep el seu nom del costum que té de remuntar ossos i closques fins a grans alçades per deixar-los caure sobre les roques i menjar-se'n la medulla del seu interior una vegada han esclatat. Es tracta d'una espècie força amenaçada en amples zones de distribució.

Distribució geogràfica

A Europa és un animal en greu perill d'extinció que ha desaparegut d'algunes regions on abans era abundant. Actualment es pot observar a Astúries, els Pirineus, els Alps (on ha estat reintroduït), nord d'Àfrica, la Gran Vall del Rift, Sud-àfrica, Grècia i des d'Anatòlia fins als cims Tian Shan i l'Himàlaia.

Als Països Catalans

Als Països Catalans, ha sobreviscut en grutes o cornises de les parets dels Pirineus, on hi fa nius amb branques i, sobretot, llana. Se'l pot observar sobrevolant els paratges únics del pirinenc Parc Natural de l'Alt Pirineu, un dels pocs llocs d'Europa on encara hi ha una colònia salvatge amb possibilitats de supervivència.

A Catalunya, cap a començaments del segle XX, l'espècie del trençalòs era present als Pirineus i als Ports de Tortosa. De seguida va desaparèixer d'aquest últim indret i va començar una regressió en sentit est-oest als Pirineus. A la Tinença de Benifassà, al País Valencià, l'espècie, coneguda com a crebalòs, s'havia extingit a la darreria del segle XIX.

A començaments dels anys 80 la població era només d'unes cinc o sis parelles distribuïdes per les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà. Els principals factors que van causar la greu regressió van ser la utilització de verins, la caça i l'espoli dels nius.

A partir de llavors, es va aprovar el Pla de Recuperació del Trençalòs a Catalunya, que va permetre començar un procés de recuperació i es va arribar als 84 adults l'any 2013, distribuïts entre les comarques de la Vall d'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, la Noguera, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Berguedà, el Solsonès i el Ripollès. El 2015 es va anunciar que podria incrementar-se lentament la població reproductora, tendència que marca la tònica general de l'àmbit de la serralada pirinenca, la població de la qual és l'única que es pot considerar consolidada ara per ara de tota la Unió Europea.

Descripció

És un ocell gran i robust d'entre 102 i 114 cm, però àgil en el vol, malgrat els 7 quilos que pot arribar a pesar. El seu cap és blanc amb una màscara negra i amb unes barbes també negres que li pengen del bec. Els ulls tenen bandes concèntriques de color groc, vermell i negre. Lluita amb unes ales llargues i estretes i la seva cua té forma de sageta.

Fa el niu en grutes o cornises de les parets dels Pirineus, on acumula branques i, sobretot, llana. Pon dos ous, al gener-febrer, i la femella els incuba durant 55-58 dies, però només se'n desenvoluparà un, perquè l'altre, que naixerà més debilitat, serà devorat per la mare.

Frases cèlebres

Frases de l'abecedari

Seguim amb el nostre abecedari de frases cèlebres! Amb aquesta entrega ja l'acabem, que només ens queden de la Q a la Z:

QUEIXA

El pessimista es queixa del vent; l'optimista espera que canviï; el realista ajusta les veles.
-William George Ward

RIURE

Qui ens fa riure és un còmic. Qui ens fa pensar i després riure és un humorista.
-George Burns
El sexe és allò més divertit que es pot fer sense riure.
-Woody Allen

SORT

Molts creuen que tenir talent és una sort; ningú creu que tenir sort pugui ser qüestió de tenir talent.
-Jacinto Benavente
Unos nacen con estrellas, y otros nacen estrallados.
-Refrany

TRISTESA

La tristesa, tot i que estigués sempre justificada, moltes vegades és només ganduleria. Res necessita menys esforç que estar trist.
-Sèneca
Somriu, encara que sigui un somriure trist, perquè més trist que un somriure trist només hi ha la tristesa de no saber somriure.
-Anònim

UTOPIA

Utopia: anomenar les coses pel seu nom
-Rafael Argullol

VENT

Enyorar el passat és córrer darre el vent.
-Proverbi rus

XOCOLATA

La xocolata no resoldrà els teus problemes... però el bròquil tampoc!
-Anònim

ZOO

Aquell recinte on tanquem els altres per observar-nos
-Rafael Argullol

Bé, doncs fins aquí l'abecedari... Ja li hem donat una volta de la A a la Z. (De la A a la P les trobareu en les dues entregues anteriors del SAP per si us les va perdre o en voleu fer memòria). Però, recordeu, tot i que ja no hi hagi més lletres, segur que podeu trobar moltes més paraules i moltes més frases per reflexionar, per riure, per semblar intel·lectual entre amics o per dedicar a algú!

Llibre d'or

Racó dels records

Hola a tots i a totes!

L'any ja s'ha acabat, i aquest tercer trimestre ha sigut una mica estrany entre dies lliures i el mal temps que no ens va poder permetre fer el Pelegrinatge. Però els dies de cau hem fet coses molt diferents!

Recordem un dissabte que vam fer amb els castors i llúdrigues, el temps no es decidia si plovia o no. Així que vam ensenyar a muntar una tenda de campanya i a cuinar, ja que són molts castors i vam tenir l'oportunitat d'ajudar als monitors. En acabar aquesta part, va començar a ploure força i continuant el matí amb la branca més petita de l'agrupament, vam fer una competició de just dance entre les dues branques, ens ho vam passar d'allò més bé. Aquest dissabte ens va permetre tenir contacte amb ells i ara de cara al campament ja els coneixem!!

Un altre dissabte que va sortir el sol vam fer diferents proves relacionades amb programes de televisió, com "la ruleta de la suerte" i "quien quiere ser millonario", però en comptes de apostar/guanyar diners jugàvem amb gots per la guerra d'aigua final.

L'antepenúltim dia de cau els nostres monitors ens havien preparat una activitat de matí diferent fora de l'escola, ja que encara no havíem sortit a fer cap dissabte. Tot va començar a la platja on vam aprofitar a fer un

RG i CLL fent activitat junts

partit de voleibol per fer els esports, no és que siguem molt bons aquest esport, però vam aprendre i ens ho vam passar bé, que és el que importa. La motivació consistia a expressar com ens sentíem davant d'algunes imatges del World Press Photo i vam debatre sobre l'ètica dels fotògrafs i la sensibilització. La resta del matí vam fer una gimcana per Barcelona, el que més ens va agradar és que anàvem sols als grups! Començant per la platja, passant pel Zoo, el TNC, els Encants Vells, la Torre Agbar, La plaça de toros de la Monumental i La Sagrada Família eren els diferents punts que havíem de passar on en cada un teníem una prova realitzar abans d'arribar a l'escola i trobar-nos la nova mascota dels rangers i guies: en Sid!

L'excursió d'un dia va ser perfecte per acabar aquest any de cau. Van amar al centre municipal de nàutica de Barcelona i vam fer dos esports aquàtics, kayak i paddlesurf, dues activitats que molts de nosaltres no havíem fet. La primera va ser kayak, tot normal, curses, banys, canvis de parelles, fàcil i divertit. La segona va ser paddlesurf, era molt més difícil que l'anterior, tots ens vam caure a l'aigua a l'intentar posar-nos drets sobre la tabla, a la meitat ens van venir a buscar en llanxa perquè érem a prop de la platja o directament encallats a la costa, un de nosaltres va rebre la visita d'una banyista, però s'ha de dir que va ser la que més ens va agradar als rangers i amb la que més vam riure. Un cop cansats i dinats ens vam dirigir a la platja on els que volien podrien estirar-se sobre la sorra, banyar-se, passejar o jugar amb la pilota. Ningú es va lliurar de cremar-se tot hi posar-nos crema mil vegades!

Rangers i Guies fent la gimcana per Barcelona

R/G fent la gimcana per Barcelona